

PÁLYAMŰ

Az elmúlt években a társadalmi-gazdasági viszonyaink drámai módon, és soha nem látott gyorsasággal változtak, mely változás üteme töretlen. A változásoknak az igazságszolgáltatás, a bírósági szervezet sem fordíthat háttal, azokat követnie kell ahhoz, hogy a valós életviszonyoktól nem szakadjon el, kerüljön azzal szembe, veszélyeztetve a saját szervezeti működését, alkotmányos kötelezettségei teljesítését, megfelelő társadalmi megítélését.

Úgy gondolom, ahogyan az a 2019. április hó 8. napján a „Szuverenitás az európai igazságügyi térségben” címmel megtartott nemzetközi konferencián is elhangzott, valóban egy új identitás keresésének korát éljük. Ebben a folyamatban a bírói szervezetnek, a bírának az igazgatási vezetők kiemelkedő szerepe és felelőssége mellett az újonnan megfogalmazódó társadalmi, szakmai elvárások által felvetett kérdésekre meg kell találniuk a megfelelő válaszokat, ki kell jelölni az újonnan kitűzött célokhoz vezető utat.

Ehhez jelentette az első irányjelzőt a „Szolgáltató Bíróság” program, mely 2016. március hó 31. napján zárult le. A program az egységes jogalkalmazás, az időszerű ítélkezés, az átlátható működés, és a nyitott szolgáltató, ügyfélközpontú bíróságok megteremtését tűzte a zászlajára. 2016. április hó 22. napján meghirdetésre került a „Fenntartható Fejlődés Program” (FFP), mely az ítélkezés időszerűsége és megalapozottsága területén elért eredmények fenntartása és javítása mellett már kiemelt hangsúlyt fektetett a méltó bírói és tisztviselői életpályamodell felállítására, az ügyfélkapcsolatok kiszélesítésére, és a bíróságokat érthető módon bemutató kommunikáció kialakítására. Ezt követően indult el a „Fenntartható Fejlődés Program 2” (FFP2), mely az eredmények emberi erőforrások kíméletével történő megtartására fókuszált.

Ezek a programok egyben a bíróságok között egy egészséges versengést is elindítottak, ami motivációt is jelentett a szervezet minden szintjén és a működés teljes területén a fejlődést szolgáló, avagy szolgálható új gyakorlatok kialakításához, kutatásához. Összefogásunk, közös munkánk eredményeként törvényszékünk, akárcsak maga a teljes bírósági szervezet - mindamelllett, hogy megoldandó probléma természetesen még bőven akad, és a sikerhez vezető utat hibák és kudarcok is kísérik - fokozatosan látványos eredményeket ért el a fenti programok megvalósítása során. A munka a „Fenntartható Fejlődés Program 3” (FFP3) keretében két pillérre osztva folytatódik.

2017 májusában újtára indult a „Digitális Bíróság” projekt, mely két szinten megvalósulva átfogó célként az adminisztratív terhek csökkentését, a bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítését, a bíróság és az ügyfelek közötti akadálymentes elektronikus kapcsolattartás megvalósítását tűzte ki célul. 2018 szeptemberében az eljárások időszerűségének és javítás, átláthatóságának növelése, az elektronikus bírósági ügyintézés szélesítése érdekében országos szintű távmeghallgatás és tárgyalótermi kép- és hangrögzítés bevezetésére indult a VIKI projekt, ezen belül a távmeghallgatási végpontok kialakítására a ViaVideo projekt.

Komoly intézkedések történtek a bírói és tisztviselői életpályamodell kialakítása, az anyagi és erkölcsi megbecsülés fokozása, illetőleg a családbarát munkahelyek érdekében terén.

A változások nem állnak, nem állhatnak meg. Az alapvető stratégiai célokat képező, így az ítékezés időszerűsége és megalapozottsága, a tárgyi és pénzügyi erőforrásokkal, az emberi erőforrásokkal való megfelelő gazdálkodás, azok optimális elosztása é hasznosítása, bírósági szervezet integritásának, az ítélezési és igazgatási munka kiszámíthatóságának, átláthatóságának erősítése, a bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése, a képzés és a más hivatásrendekkel való együttműködés területeken továbbra is folyamatosan rövid- és hosszú távú kihívásokkal kell szembenéznie a bírósági szervezetnek, ezen belül a Tatabányai Törvényszéknek, annak minden bíróságának.

Emellett kiemelt feladatot képez a teljesen digitális alapon működő bíróság kialakítása, a digitalizáció és a műszaki fejlődés adta lehetőségek folyamatos kihasználása, eredményei bírósági szervezeti és munkafolyamatokba történő integrálása. Fontosnak tartom továbbá a működés rugalmasságának, illetőleg akár a külső, akár a belső körülményekben beálló változásokra való reagálási, alkalmazkodási képességnek további növelését is.

A bíróságok társadalmi térképen elfoglalt pozíciója, működése újraértelmezésében kiemelkedő jelentőséggel bír, hogy ez a folyamat akként menjen végbe, hogy annak során a szervezetünk működésére, felépítésére, a bírói hivatás folytatására irányadó időtől és korszaktól független alapelvek (pl. ítékezés függetlensége, a bírák megfelelő, hivatásuk méltóságához, felelősségéhez mért javadalmazása, stb.) feltétlenül érvényesüljenek, illetőleg a változások bevezetése során a bíróságok érdekei a lehető legnagyobb mértékben érvényesüljenek. Ezen érdekvédelem szintén alapvető igazgatási vezetői feladatot képez. Ugyanakkor az érdekérvényesítésre csak egy erős szervezet képes, mely erőt a szervezeti hierarchia minden területén az egységesség, a tartós egységesség adhat. Ennek megteremtése embert próbáló vezetői kihívást jelent.

Pályázatomban azt kívántam bemutatni, hogy kinevezésem esetén mint a Tatabányai Törvényszék elnökhelyettese a Bszi. 123. § (1) bekezdésében, a 6/2015. (XI.30.) OBH utasítás 23. § és 24. §-ban, valamint a Tatabányai Törvényszék Szervezeti és Működési Szabályzatában írt feladat és felelősségi körömben eljárva, vezetőtársaimmal és minden kollégámmal közösen, őket támogatva miként segíthetem elő, hogy a törvényszékünk, ezen keresztül a bírósági szervezet a célkitűzéseit elérhesse.

Gondolataim megfogalmazásakor alapvetően támaszkodtam a Tatai Járásbíróság eddigi, ugyan nem túl hosszú idejű, de annál eseménydúsabban telt vezetése során kialakult gyakorlatomra és megszerzett tapasztalataimra. A Tatai Járásbíróság a törvényszékünk legkisebb illetékességi területtel rendelkező bírósága. Méretéből adódóan igazgatása számos speciális kérdést felvetett. Ilyen többek között, hogy méretéből eredően a bíróság az átlagosnál kisebb erőforrás- tartalékokkal is rendelkezik, és a változásokra rendkívül érzékeny. További alapvető problémát képezett a krónikusnak nevezhető állandó bírói létszám hiánya.

Olyan vezetői módszerekre volt szükség, módszereket kellett kidolgozni és alkalmazni, ami a kellően rugalmas működést, gyors reagálást tett lehetővé, illetőleg amivel előre számba lehetett venni a várható változásokat, azok hatásait, lehetővé téve, hogy azokra előre megoldási terveket lehessen kidolgozni. Nem állítom, hogy ezek tökéletes módszerek, de azt igen, hogy amennyiben megfelelő szellemiséggel és hozzáállással, lelkiismeretes és kitartó munkával párosulnak, alkalmazásukkal a tapasztalatok szerint nagyon szép eredményeket lehet elérni.

I. A vezetői tevékenységem során érvényesített és érvényesíteni kívánt általános vezetés elvek és módszerek

Elsődlegesen szeretném leszögezni, hogy ahogyan korábban a Tatai Járásbíróság elnöki tisztségének a megpályázásakor, úgy jelen esetben sem a „tisztséget” kívánom elnyerni. A feladatra, és annak elvégzésére kívánok jelentkezni. A tisztség annyiban esik számítás alá, hogy az a feladat nagyságát és jellegét természetesen meghatározza.

Alapvetően a rendszer-szemléletben, és az alulról-felfelé történő építkezésben hiszek. Elsődlegesen az igazgatásnak kell az építményéhez igazodnia azzal, hogy az arculatot alapvetően már az igazgatás határozza meg. A bírósági szervezet, a Tatabányai Törvényszék, annak minden bírósága, de még azok kisebb egységeinek zöme is hierarchikus. Alapvető fontosságú még a legkisebb egység esetében is a hierarchia egyes szintjeinek egyértelmű elkülönítése és feladatainak elhatárolása, a tevékenység és feladatkettőzések, átfedések elkerülése.

A hierarchikus szervezetek, még a legegyszerűbb felépítésük esetén a zavartalan működés alapvető feltételei a megfelelő kommunikáció, kommunikációs lánc kialakítása. Ennek fejlesztését és javítását alapvető és kiemelkedő feladatnak tartom. A közvetlen és rendszeres kapcsolattartásban hiszek.

Mint minden építmény, így átvitt értelemben a bírósági szervezet, ezen belül a Tatabányai Törvényszék stabilitását is a megfelelő alapok biztosíthatják. Az igazgatásnak a központi stratégiai célok mentén meg kell határoznia, ki kell alakítania olyan irányelveket, amelyek a működés során feladattól függetlenül feltétel nélkül érvényesülnek, és biztosítják a közös célok elérését. Ezeket az elveket közösen kell meghatározni, és ami nagyon fontos, a címzettek számára egyértelműen közölni. Ez biztosítja a bíróság és az igazgatás működésének kiszámíthatóságát, átláthatóságát, illetőleg alapjában a döntések elfogadhatóságát. Az alap annál stabilabb, minél szélesebb lábakon áll. Tartósan alapozni csak a bizalomra lehet. A Tatabányai Törvényszék nagyobb többség által „választott”, nem pedig a megfelelő támogatás hiányában „kinevezett” egyik vezetője kívánok lenni.

A bizalmat, a megbecsülést ki kell érdemelni, erre csak az elvégzett munka, a tettek, és nem a beosztás és a pusztán szavak adhatnak alapot. A bizalmat két irányból kell elnyerni. A bíróságok a társadalom érdekét kell, hogy szolgálják, működésük, ítélkezésük csak ennek alárendelten történhet. Ehhez erős egységes szervezet szükséges, a kollégák célkitűzések mögé oly módon történő felsorakoztatása, hogy ezekre az elképzelésekre mint a sajátjukra is tekintsenek, de legalábbis elfogadhatónak tartásuk. Ebben a történetben a szervezet és a tagjai számítanak elsősorban, nem a vezető. A siker mindig a közösségé, a kudarc, az ezért való felelősség a vezetőé.

Meggyőződésem, hogy az egység megvalósulása érdekében a vezető a megfelelő vezetési attitűd kialakításával tehet a legtöbbet. Azzal, hogy tevékenysége közösségi mivoltát nemcsak hangoztatja, hanem a feladatát ténylegesen ennek megfelelően végzi. A feladatok élére, és nem mögé áll. Egyenlőként kezel mindenkit, teret nyújt a kollégái kibontakozásához, illetőleg ösztönzőleg hat, hogy erre késztetést is érezzenek, és ne vonuljanak hallgatásba, ötleteiket, elképzeléseiket bátran előadják. Az elvárásokat egyértelműen meghatározza, a mulasztások jogkövetkezményeit következetesen, személyre tekintet nélkül indokolt esetben következetesen alkalmazza. Mindezt azonban humánusan teszi. Nem egy gyártósort kell vezérelni. Az elvégzendő feladatok címzettjei, a kollégáink nem robotok, hanem hús-vér emberek, a maguk elképzeléseivel, akaratával, meggyőződéssel, hibáival, mindennapi életével, bánatával, örömeivel. Sokuknak a hivatali kötelességük ellátása mellett egy sokszor jóval nehezebb feladatot jelentő szintéren, a családjukban, gyermeknevelésben is helyt kell állniuk. Ezt soha, egyetlen egy döntés meghozatalakor nem lehet figyelmen kívül hagyni.

Ahhoz, hogy a döntések meghozatalakor erre figyelemmel lehessünk, illetőleg mint a vezetői tevékenységet ténylegesen is támogató információra arra támaszkodhassunk, ahhoz a kollégáinkat ismernünk kell. Közöttük kell lenni. Természetesen ez napi szinten csak a közvetlen környezetben szolgálatot ellátó kollégák esetében kivitelezhető. Ugyanakkor ki kell alakítani azokat az információs csatornákat, melyek ezt közvetett módon lehetővé teszik. Önmagában nem elégséges közhelyszerűen kijelenteni, hogy „az ajtó mindenki előtt nyitva áll”. A lényeg és a cél ugyanis az, hogy azon bátram és bizalommal valóban minél többen be is lépjenek.

Az igazgatás, a hivatásom gyakorlása számomra nem személyes kérdés. Mindig minden észrevételnek helye van, az esetleg negatív, de ésszerű érvelésen alapuló építő jellegű kritikáknak is. Az ilyen bírálatot megköszönöm, ezekből lehet a legtöbbet tanulni. A céltalan, személyeskedő romboló megnyilvánulások viszont nem érdekelnek, és annak helyet sem kívánok adni.

A feladatokat, a megoldásukhoz szükséges döntéseket komplexen közelítem meg, azokra mint projektekre tekintek. A legnagyobb projekt a törvényszék működése. A projekteket modulokra, részfeladatokra bontom. Ennek célja a megvalósítás hatékonyabbá tétele, jobb koordinálhatósága, illetőleg hogy a feladat elvégzésébe a jellege által engedélyezett lehető legtöbb személy kerüljön bevonásra. A szervezetünkben a maga helyén mindenki fontos.

A modulok lehetővé teszik, hogy a kollégák „megmutathassák” magukat, tudásukat kibontakoztathassák, így az egyes feladatokat valóban magukénak érezzék. Az egymásra épülő részfeladatok, illetőleg az azokért való külön felelősség, így a megvalósítás során jelentkező egymásrautaltság a közösség összetartó erejét is növeli. Mindezekkel egyidejűleg a szükséges változtatások szervezeten történő átvezetésének ideje jelentősen lerövidülhet. A projektekben való széles részvétel mindemellett a kollégák folyamatos elismerésének, jutalmazásának lehetőségét is megteremti.

A projektek megvalósítására kiható tényezőkből projektkosarat hozok létre, ezeknek az elemeknek a projekt megvalósulása idejére eső várható változásaira, így lényegében az egész projektre modelleket állítok fel. Ezek alapján megelőzésként előzetesen intézkedési tervek dolgozhatóak ki arra az esetre, ha a modellek szerint mutatott változások a cél elérését akadályoznák. Az előre kidolgozott tervek szükség esetén a korrigáláshoz azonnal alkalmazhatóak.

A fentiekben írtak nem csak egy alkalmazott módszert, inkább egy általános vezetői gondolkodásmódot, feladatmegközelítést képeznek, ami a megfelelő korrekciókkal véleményem szerint a működés szinte minden területén alkalmazható.

A feladatok szerteágazóak, ennek megfelelően igen sok projekt fut párhuzamosan. A sikeres megvalósítás megkívánja minden feladat „észben” tartását. Ezt segítheti elő egy alapvetően digitális alapon elkészített projekt-tábla létrehozása. (A jobb áttekintés kedvéért annak sincs akadálya, hogy ez papír alapon, falitáblaként is elkészítésre kerüljön.) A digitális alap lehetővé teszi a gyors monitorozást akár akként, hogy a projekt állásáról az ahhoz kapcsolódó modulok megvalósításának helyzetéről akként győződhetünk meg, hogy a projekttáblát a felelősnek megküldjük, aki azt kitöltve, megadva a kért információt visszaküldi. A digitális projekttábla lehetővé teszi, hogy a törvényszéki kereteken túlmutató, akár országos szinten futó projektek esetén is a projektgazda igen rövid idő alatt kerüljön képbe, megtakarítva egyben az adatfeldolgozás hosszabb idejét is.

Az általános vezetési elvek, alkalmazni kívánt módszerek bemutatását követően az egyes kiemelt stratégiai célkitűzések megvalósítására szeretnék kitérni.

II. Kiemelt stratégiai célok és azok megvalósítása

I.1. Az ítélkezés megalapozottsága és időszerűsége.

A bíróságokkal szembeni legalapvetőbb társadalmi elvárás, hogy az eléjük került ügyeket megfelelő időben tárgyalják, és azt ésszerű időben lefolytatott eljárásban meghozott megalapozott ítéletükkel bírálják el. Kiemelkedő stratégiai cél, illetőleg vezetői feladat ennek megteremtése.

A „Szolgáltató Bíróságért”, majd a „Fenntartható Fejlődés” programok megvalósításával e téren látványos eredményeket értünk el, az FFP2 programot a 2018. évben a 4. legtöbb pontot szerezve holtversenyben az előkelő 5. helyen zárta a törvényszékünk. A 2018. évben az előző évhez viszonyítva törvényszékünkön az összes ügyérkezés (31937 ügy) 17,1%-kal csökkent. Ezzel az alacsonyabb ügyérkezéssel szemben 2064 üggyel több került befejezésre, így az ügyhátralék törvényszéki szinten összességében 34,21%-kal csökkent, ami jelentősen meghaladja az országos 24,5%-os mutatót. Összességében javult az ítélezés időszerűsége, törvényszéki szinten a peres ügyek 87,35%-a egy éven belül befejezésre került, és emelkedett a hosszú pertartamú ügyek befejezési aránya is. Emelkedett az első fokon jogerőre futott határozatok száma, illetőleg a fellebbezési eljárásokban a helybenhagyások száma és aránya is.

Részletesebben vizsgálva, a törvényszék összesített eredményei mögött a következők állnak:

I.1.1. Ügyforgalom

A Tatabányai Törvényszék 2016 – 2018. évi részletes ügyforgalmi adatait az I. számú melléklet tartalmazza.

Civilisztikai ügyszak

Járásbíróági szinten a 2017. évhez képest az érkezett polgári peres ügyek száma (3490 ügy) 24,6%-kal, a gazdasági peres ügyek száma (140 ügy) 21,8%-kal volt alacsonyabb. Összességében ez 24,46%-os csökkenés. Ez a polgári peres ügyek tekintetében 290,83, a gazdasági ügyek esetében 11.66 átlagos havi ügyérkezést jelentett járásbíróságoként. Az érkezett polgári nemperes ügyek száma csekély mértékben, 0,1%-kal emelkedett, ugyanakkor a végrehajtási ügyek száma 15,4%-kal szintén csökkent.

A peres (polgári ügyek esetében 1,8%-kal, gazdasági ügyek esetében 11,3%-kal) és nemperes befejezett ügyek (polgári ügyek 0,1%-kal, végrehajtási ügyek 10,8%-kal) száma ugyan csökkent, ugyanakkor a befejezések az ügyérkezést peres ügyszakban 837 üggyel, nemperes ügyszakban 24 üggyel, a végrehajtási ügyek esetében 256 üggyel így is meghaladta. Ennek és az alacsonyabb ügyérkezésnek köszönhetően a folyamatban maradt ügyek száma a peres (polgári ügyek száma 32,2%-kal, gazdasági ügyek száma 22,1%-kal) és a nemperes (polgári ügyek 30,8%-kal, végrehajtási ügyek 23,6%-kal) ügyszakban is csökkent.

A Tatabányai Törvényszéken mint első fokon eljáró bíróságon a 2017. évhez képest az érkezett polgári peres ügyek száma (211 ügy) 45,34%-kal szintén csökkent, a gazdasági peres ügyek száma (70 ügy) ellenben 15,72%-kal emelkedett. Összességében ez 25,07%-os csökkenés, ami szinte megegyezik a járásbíróági szinten tapasztalható változással.

Ez az ügyérkezés a polgári peres ügyek tekintetében 17,58, a gazdasági ügyek esetében 5,83 átlagos havi ügyérkezést jelentett. Az érkezett polgári nemperes ügyek száma 20,12%-kal, a gazdasági nemperes ügyek száma 50,0%-kal szintén csökkent.

A befejezések száma a polgári peres ügyek esetében 45,23%-kal csökkent, a gazdasági peres ügyek esetében viszont 12,16%-kal emelkedett. A befejezések az ügyérkezést ellenben itt is a peres ügyszakban 111 üggyel, 39,50%-kal, nemperes ügyszakban 19 üggyel, 13,19%-kal haladta meg. Ennek és az alacsonyabb ügyérkezésnek köszönhetően a folyamatban maradt ügyek száma a peres (polgári ügyek száma 48,04%-kal, gazdasági ügyek száma 28,89%-kal) és a nemperes (polgári ügyek 38,0%-kal) ügyszakban itt is csökkent.

A Tatabányai Törvényszéken mint másodfokon eljáró bíróságon a 2017. évhez képest az érkezett polgári peres ügyek száma (297 ügy) 9,48%-kal szintén csökkent, a gazdasági peres ügyek száma (298 ügy) ellenben 3,11%-kal emelkedett. Munkaügyi perek száma (94 ügy) szintén emelkedett 20,51%-kal, a közigazgatási perek száma (9) viszont látványosan, 75,68%-kal csökkent. Összességében ez 12,82%-os csökkenés, ami jóval elmarad a járásbírói szinten és a törvényszék első fokon jelentkező ügyteher csökkenéstől. Ez az ügyérkezés a polgári peres ügyek tekintetében egyebekben 24,75, a gazdasági ügyek esetében 2,41, a közigazgatási ügyek esetében 0,75, a munkaügyi peres ügyek esetében pedig 7,83 átlagos havi ügyérkezést jelentett.

Törvényszék másodfokon az érkezett nemperes (polgári+gazdasági+közigazgatási+munkaügyi+egyéb ügyek) ügyek száma 20,12%-kal, a gazdasági nemperes ügyek száma (703 ügy) 6,67%-kal emelkedett. A befejezések száma a polgári peres ügyek esetében 3,11%-kal emelkedett, a gazdasági peres ügyek vonatkozásában 20,00%-kal emelkedett, a közigazgatási peres ügyek tekintetében 235%-kal emelkedett, a munkaügyi peres ügyeket illetően 186%-kal emelkedett. A befejezések az ügyérkezést a peres ügyszakban összesítve 30 üggyel, 6,99%-kal haladta meg. Nemperes ügyszakban az előző évhez képest összesítve 6,65%-kal emelkedett a befejezések száma, ellenben ez 14 üggyel az érkezett ügyek száma alatt maradt.

Fentiek hatására törvényszék másodfokon a folyamatban maradt ügyek száma a peres ügyszakban összességében 27,17%-kal (polgári ügyek száma 48,04%-kal, gazdasági ügyek száma 28,89%-kal) csökkent. Ugyanakkor nem hagyható figyelmen kívül, hogy a polgári peres ügyek és a gazdasági ügyek tekintetében ez a csökkenés mindössze 0,95% és 7,7%, így az összesített javulás egyértelműen a munkaügyi és közigazgatási peres eljárások tekintetében bekövetkezett változásoknak köszönhető. A folyamatban maradt nemperes ügyek száma a járásbíróaktól és a törvényszék első foktól eltérően itt 15,05%-kal emelkedett.

Közigazgatási és munkaügyi ügyszak

A 2017. évhez képest az érkezett közigazgatási peres ügyek száma (177 ügy) 231%-kal, a munkaügyi peres ügyek száma (213 ügy) 181,69%-kal volt alacsonyabb. Ez a közigazgatási peres ügyek tekintetében 14,75, a munkaügyi peres ügyek tekintetében 17,75 átlagos havi ügyérkezést jelentett. Az érkezett közigazgatási nemperes és munkaügyi nemperes ügyek száma (35 és 54 ügy) 66,99%-kal, illetőleg 46,54%-kal szintén csökkent.

A befejezések száma a közigazgatási peres ügyek esetében (288 ügy) 16,77%-kal, a munkaügyi peres ügyek esetében (332) ügy pedig 5,54%-kal csökkent, ugyanakkor az alacsonyabb ügyérkezésnek köszönhetően a folyamatban maradt közigazgatási peres ügyek száma (87 ügy) 56,07%-kal, a folyamatban maradt munkaügyi peres ügyek száma pedig 42,97%-kal csökkent. 2018. év végére közigazgatási nemperes ügy nem volt folyamatban, míg munkaügyi nemperes ügy is csupán egy volt.

Csöd- és felszámolási ügyszak

A 2017. évhez képest összesítetten az érkezett ügyek száma (279 ügy) 46,01%-kal csökkent. Ez átlagosan havi 23,25 ügyet jelentett. A befejezések száma 3,28%-kal ugyan szintén csökkent, de ez az országos átlagot így is 9,5%-kal meghaladta. A folyamatban maradt ügyek száma 17,09%-kal csökkent.

Cégügyek

A 2017. évhez képest összesítetten az érkezett ügyek száma (7753 ügy) 19,10%-kal csökkent. Ez átlagosan havi 646,08 ügyet jelentett. A befejezett ügyek száma 15,26%-kal ugyan szintén csökkent. A csökkenés mellett is az ügyérkezés és a befejezés is meghaladta az országos átlagot 22,1%-kal. A folyamatban maradt ügyek száma itt is 20,75%-kal csökkent, mely csökkenés 38,9%-kal az országos átlag feletti.

Mediáció

A 2018. évben 47 mediációs ügy érkezett, ami 57,89%-kal volt alacsonyabb mint a 2017. évben és 45,35%-kal alacsonyabb mint a 2016. évben. Az év során 71 ügy került befejezésre, ami 35,46%-kal kevesebb mint 2017-ben és 10,93%-kal több mint 2016-ban. Az év végén 4 ügy maradt folyamatban, ami 85,72%-kal kevesebb mint a megelőző évben.

Büntető ügyszak

Járásbírósági szinten a 2017. évhez képest az érkezett peres ügyek száma (1293 ügy) 34,22%-kal, a nemperes ügyek száma (2182) 1,41%-kal csökkent. Ez a peres ügyek tekintetében 107,75, a nemperes ügyek esetében 181,83 átlagos havi ügyérkezést jelentett. A befejezések száma a peres ügyek esetében (1462 ügy) a megelőző időszakhoz képest 17,87%-kal, a nemperes ügyek tekintetében (2196 ügy) 3,69%-kal csökkent.

A folyamatban maradt ügyek száma a peres ügyek tekintetében 34,01%-kal csökkent, a nemperes ügyek tekintetében 9,90%-kal csökkent.

A Tatabányai Törvényszéken mint első fokon eljáró bíróságon a 2017. évhez képest az érkezett peres ügyek száma (34 ügy) 10,53%-kal csökkent, a nemperes ügyek száma (100 ügy) viszont jelentősen, 400%-kal emelkedett. Ez az ügyérkezés a peres ügyek tekintetében 2,83, a nemperes ügyek esetében 8,33 átlagos havi ügyérkezést jelentett. A befejezések száma a peres ügyek esetében (39 ügy) a megelőző időszakhoz képest 29,10%-kal csökkent, a nemperes ügyek tekintetében (91 ügy) viszont 325%-kal emelkedett. A folyamatban maradt ügyek száma a peres ügyek tekintetében 20,00%-kal csökkent, a nemperes ügyek tekintetében 81,82%-kal emelkedett.

A Tatabányai Törvényszéken mint másodfokon eljáró bíróságon a 2017. évhez képest az érkezett peres ügyek száma (353 ügy) 11,31%-kal, a nemperes ügyek száma (609 ügy) 12,76%-kal csökkent. Ez az ügyérkezés a peres ügyek tekintetében 29,41, a nemperes ügyek esetében 50,75 átlagos havi ügyérkezést jelentett. A befejezések száma a peres ügyek esetében (386 ügy) a megelőző időszakhoz képest 13,46%-kal, a nemperes ügyek tekintetében (568 ügy) 18,16%-kal csökkent. A folyamatban maradt ügyek száma a peres ügyek tekintetében 26,83%-kal csökkent, a nemperes ügyek tekintetében viszont jelentősen, 327,77%-kal emelkedett.

I.1.2. Ügyteher

Civilisztikai ügyszakban egy tárgyaló bíróra a járásbírósági szinten a 2018. évben átlagosan havi 17,6 érkezett polgári peres ügy és 16,7 gazdasági peres ügy esett, ami 30,7%, illetőleg 37,1% csökkenést jelentett az elmúlt évhez képest. Egy tárgyaló bíróra havi átlagos 21,7 polgári peres ügy és 18,7 gazdasági peres ügy befejezése esett, ami 9,8%, valamint 28,6% csökkenést jelent. Továbbá, egy tárgyaló bíróra 104,5 folyamatban maradt peres ügy és 86,0 folyamatban lévő gazdasági peres ügy jutott, ami 37,7%, illetőleg 37,3%-os csökkenés.

Egy tárgyaló bíróra átlagosan havi 39,6 polgári peres ügy kitűzés és 38,76 gazdasági peres ügy kitűzés esett, ami 19,6%, illetőleg 24,0% csökkenést jelentett az elmúlt évhez képest. Egy tárgyaló bíróra havi átlagos 35,4 tárgyalat polgári peres ügy és 33,8 tárgyalat gazdasági peres ügy esett, ami 18,1%, valamint 21,2% csökkenést jelent. Továbbá, egy tárgyaló bíróra átlagosan havi 7,7-7,7 polgári és gazdasági peres tárgyalási nap jutott, ami a megelőző időszakhoz képest 8,00%-os, illetőleg 10,5%-os csökkenés.

Közigazgatási és munkaügyi ügyszakban kiugró arányú az ügyteher csökkenés. A 2018. évben egy tárgyaló bíróra átlagosan havi 20,3 érkezett közigazgatási peres ügy és 8,4 munkaügyi peres ügy esett, ami 63,7%, illetőleg 49,3% csökkenést jelentett az elmúlt évhez képest. Egy tárgyaló bíróra havi átlagos 33,0 közigazgatási peres ügy és 13,1 munkaügyi peres ügy befejezése esett, ami 29,4%, valamint 16,7% csökkenést jelent. Továbbá, egy tárgyaló bíróra 119,5 folyamatban maradt közigazgatási peres ügy és 74,7 folyamatban maradt munkaügyi peres ügy jutott, ami 62,7%-os, illetőleg 47,5%-os csökkenés.

Egy tárgyaló bíróra átlagosan havi 60,6 közigazgatási peres ügy kifizetés és 33,0 gazdasági peres ügy kifizetés esett, ami 12%, illetőleg 26,3% csökkenést jelentett az elmúlt évhez képest. Egy tárgyaló bíróra havi átlagos 49 tárgyaló közigazgatási peres ügy és 29 tárgyaló munkaügyi peres ügy esett, ami 18,0%, valamint 20,0% csökkenést jelent. Továbbá, egy tárgyaló bíróra átlagosan havi 13,1 közigazgatási peres és 7,7 munkaügyi peres tárgyalási nap jutott, ami a megelőző időszakhoz képest 23,1%-os, illetőleg 6,1%-os csökkenés.

A korábban rendkívül nehéz helyzetben lévő civilisztika törvényszék első fokon a 2018. évben egy tárgyaló bíróra átlagosan havi 9,7 érkezett peres (polgári+gazdasági) ügy esett, ami 38,4%-os csökkenést jelentett az elmúlt évhez képest. Egy tárgyaló bíróra havi átlagos 13,6 peres ügy befejezése esett, ami 38,4% csökkenést jelent. Továbbá, egy tárgyaló bíróra 57,3 folyamatban maradt peres ügy jutott, ami egészen rendkívüli 52,0%-os csökkenés.

Egy tárgyaló bíróra átlagosan havi 27,4 peres ügy kifizetés esett, ami 26,8% csökkenést jelentett az elmúlt évhez képest. Egy tárgyaló bíróra havi átlagos 24,3 tárgyaló peres ügy jutott, ami 19,8% csökkenést jelent. Továbbá, egy tárgyaló bíróra átlagosan havi 8,3 peres tárgyalási nap jutott, ami a megelőző időszakhoz képest 3,8%-os csökkenés.

Civilisztika törvényszék másodfokon az ügyteher nem csökkent, egy kivételével minden mutató emelkedett. A 2018. évben egy tárgyaló bíróra átlagosan havi 22,6 érkezett peres ügy esett, ami megegyezik az előző évi átlaggal. Egy tárgyaló bíróra havi átlagos 24,2 peres ügy befejezése esett, ami 29,1%-kal haladta meg az előző évi átlagot. Továbbá, egy tárgyaló bíróra 91,7 folyamatban maradt peres ügy jutott, ami 11%-os csökkenés.

Egy tárgyaló bíróra átlagosan havi 20,6 peres ügy kifizetés esett, ami 14,1%-os emelkedést jelentett az elmúlt évhez képest. Egy tárgyaló bíróra havi átlagos 19,5 tárgyaló peres ügy jutott, ami 13,9% emelkedést jelent. Továbbá, egy tárgyaló bíróra átlagosan havi 7,0 peres tárgyalási nap jutott, ami a megelőző időszakhoz képest 17,2%-os emelkedés.

Büntető ügyekben járásbírói szinten a 2018. évben átlagosan havi 10,0 érkezett peres ügy és 16,7 gazdasági peres ügy esett, ami 9,00% csökkenést jelentett az elmúlt évhez képest. Egy tárgyaló bíróra havi átlagos 11,3 peres ügy befejezése esett, ami 2,7%-os csökkenést jelent. Továbbá, egy tárgyaló bíróra 30,5 folyamatban lévő peres ügy jutott, ami 21,8%-os csökkenés.

Egy tárgyaló bíróra átlagosan havi 21,4 peres ügy kifizetés esett, ami 3,5%-os csökkenést jelentett az elmúlt évhez képest. Egy tárgyaló bíróra havi átlagos 18,7 tárgyaló peres ügy esett, ami 7,2% csökkenést jelent. Továbbá, egy tárgyaló bíróra átlagosan havi 8,8 peres tárgyalási nap jutott, ami a megelőző időszakhoz képest 2,2%-os csökkenés.

Büntető törvényszék első fokon a 2018. évben egy tárgyaló bíróra átlagosan havi 4,7 érkezett peres ügy esett, ami 56,2%-os emelkedést jelentett az elmúlt évhez képest. Egy tárgyaló bíróra havi átlagos 5,4 peres ügy befejezése esett, ami 23,8%-os emelkedés.

Továbbá, egy tárgyaló bíróra 33,3 folyamatban maradt peres ügy jutott, ami igen nagyarányú 39,7%-os emelkedés.

Egy tárgyaló bíróra átlagosan havi 19,3 peres ügy kitűzés esett, ami 66,2% emelkedést jelentett az elmúlt évhez képest. Egy tárgyaló bíróra havi átlagos 17,2 tárgyalt peres ügy jutott, ami szintén jelentős 65,3%-os emelkedést jelent. Továbbá, egy tárgyaló bíróra átlagosan havi 16,8 peres tárgyalási nap jutott, ami a megelőző időszakhoz képest 52,0%-os emelkedés.

Büntető törvényszék másodfokon a 2018. évben egy tárgyaló bíróra átlagosan havi 15,7 érkezett peres ügy esett, ami 16,1% csökkenést jelent.. Egy tárgyaló bíróra havi átlagos 17,2 peres ügy befejezése esett, ami 18,1%-kal alacsonyabb mint az előző évi átlag. Továbbá, egy tárgyaló bíróra 48,0 folyamatban maradt peres ügy jutott, ami 30,7%-os csökkenés.

Egy tárgyaló bíróra átlagosan havi 20,6 peres ügy kitűzés esett, ami 14,1%-os emelkedést jelentett az elmúlt évhez képest. Egy tárgyaló bíróra havi átlagos 16,1 tárgyalt peres ügy esett, ami 18,8% csökkenést jelent. Továbbá, egy tárgyaló bíróra átlagosan havi 4,4 peres tárgyalási nap jutott, ami a megelőző időszakhoz képest 7,2%-os csökkenés.

I.1.3. Az ítélezés időszerűsége

A befejezett ügyek pertartama tekintetében lényeges változás nem következett be a korábbi időszakhoz képest.

Járásbírószági civilisztika ügyszakban a polgári és gazdasági peres ügyek 83,5%-a 1 éven, ezen belül, 52,1%-a 6 hónapon, a polgári peres ügyek közel 30%-a, gazdasági ügyek közel 40%-a pedig 3 hónapon belül került befejezésre. A járásbírószágokon összességében csökkent a 2 éven túli ügyek száma is, a 2018. év végére az ügyszakban 134 két éven túli ügy volt folyamatban, ami 3 üggyel, 2,18%-kal alacsonyabb, mint a megelőző év végén.

Közigazgatási peres ügyszakban az ügyek 76,4%-a fejeződött be 1 éven belül, és 40,3%-ban 6 hónapon belül. Az év végére 4 két éven túli ügy volt folyamatban, ami 2 üggyel, 100%-kal volt magasabb, mint a megelőző év végén.

Munkaügyi ügyszakban az ügyek 68,7%-a fejeződött be 1 éven belül, és 38,3%-ban 6 hónapon belül. Az év végére 23 két éven túli ügy volt folyamatban, ami 7 üggyel, 43,75%-kal volt magasabb, mint a megelőző év végén.

Törvényszék civilisztika első fokon a polgári peres eljárások 63,4%-a, a gazdasági peres eljárások 73,5%-a fejeződött be 1 éven belül. Emelkedett a 6 hónapon belüli befejezések aránya, a polgári peres eljárások esetében 46%-ról 58,8%-ra, a gazdasági peres eljárások esetében 41,3%-ról 45%-ra.

Ellenére annak, hogy a 2 éven túli ügyek befejezésének aránya a polgári peres ügyeknél 12,3%-ra, a gazdasági peres ügyeknél 19,2%-ra, illetőleg a befejezett 2 éven túli polgári peres ügyek száma 21 ügyről 38 ügyre, a gazdasági ügyek száma 12 ügyről 16 ügyre emelkedett. Az év végén polgári ügyszakban 32 két éven túli ügy, gazdasági ügyszakban 11 két éven túli ügy volt folyamatban.

Törvényszék civilisztika másodfokú peres ügyszakban a polgári peres ügyek 86,9%-a, a gazdasági peres ügyek 86,7%-a, a közigazgatási peres ügyek 87,9%-a, a munkaügyi peres ügyek 99,00%-a 6 hónapon belül fejeződött be. Gazdasági ügyszakban nem volt 1 éven túli folyamatban maradt per, polgári ügyszakban 4 ilyen ügy volt.

Büntető peres ügyszakban a járásbíróságokon az ügyek 86,6%-a 1 éven, ezen belül 73,7%-a 6 hónapon belül került befejezésre. A 2 éven túli ügyek száma jelentősen csökkent, a 2018. év végére 28 két éven túli ügy volt folyamatban, ami 12 üggyel, 57,15%-kal alacsonyabb, mint a megelőző év végén.

Büntető ügyszakban törvényszék első fokon a peres ügyek 66,7%-a került 1 éven belül befejezésre. A folyamatban maradt 2 éven túli ügyek száma is csökkent, a 2018. év végére 4 ilyen ügy volt folyamatban, ami 2 üggyel, 50,00%-kal volt alacsonyabb, mint a megelőző év végén.

Büntető ügyszakban törvényszék másodfokon a peres ügyek 90,7%-a került 1 éven belül befejezésre. Az év végén 2 éven túli ügy nem volt folyamatban.

I.1.4. Az ítélezés megalapozottsága

Törvényszékünkön jelentősen javultak az ítélezés megalapozottságának mutatói is. Civilisztikai ügyszakban a járásbíróságokon folytatódott az a 2014. évtől megfigyelhető tendencia, az összes befejezéshez képest tovább csökkent a fellebbezéssel érintett ügyek aránya, ennek megfelelően kis mértékben tovább emelkedett az első fokon jogerőre emelkedett ügyek aránya is, 91,92%-ról 93,1%-ra. Emelkedett a helybenhagyások aránya, a 2017. évben az elbírált ügyek 39,7%-ban, a 2018. évben 53,6%-ban került erre sor, kis mértékben azonban emelkedett a hatályon kívül helyezések aránya is, 2017. évben az elbírált fellebbezett ügyek 10%-ban, míg a 2018. évben 10,9%-ban született ilyen döntés.

Közigazgatási ügyszakban 9 ügy került a másodfokra felterjesztésre. Az évben 33 fellebbezett ügy elbírálása történt meg, a helybenhagyott ügyek aránya 30,3%, 4 esetben került sor hatályon kívül helyezésre, szemben a tavalyi évvel, amikor ilyen ügy nem volt.

Munkaügyi peres ügyszakban 94 fellebbezett ügy került felterjesztésre, 98 ügy elbírálásra. 78 ügy esetében került az elsőfokú döntés helybenhagyásra, ami az ügyek 79,6%-a. Hatályon kívül helyezett ügy nem volt.

Törvényszék első fokról civilisztikai ügyszakban a 2018. évben 61 fellebbezés került felterjesztésre a Győri Ítéltáblára. Ez a megelőző évhez képest (48 ügy) 21,32%-os emelkedést jelentett. Az ítéltábla 78 fellebbezést bíralt el, az elbírált ügyekből 43 esetben, 55,1%-ban helybenhagyásra, 8 esetben, 10,3%-os arányban hatályon kívül helyezésre került sor. A helybenhagyások száma 15,4%-kal emelkedett tavalyi évhez képest, igaz, hogy viszont a hatályon kívül helyezések is növekedtek 2,2%-kal.

Büntető ügyszakban fellebbezés elbírálására a járásbíróságokról a 2018. évben 353 peres ügy került felterjesztésre a Tatabányai Törvényszékre, ami 11,31%-kal kevesebb, mint a megelőző évben. A másodfokú bíróság az év során 386 ügyet bíralt el, az ügyek 32,9%-ban az elsőfokú ítélet helybenhagyásra, 4,4%-ban hatályon kívül helyezésre került. A hatályon kívül helyezett ügyek száma közel 50%-kal csökkent a megelőző évhez képest.

Törvényszék első fokról büntető ügyszakban a 2018. évben 17 fellebbezés került felterjesztésre a Győri Ítéltáblára. Ez a megelőző évhez képest (39 ügy) 56,42%-os csökkenést jelentett. Az ítéltábla 25 fellebbezést bíralt el, az elbíralt ügyekből 9 esetben, 36,00%-ban helybenhagyásra, 1 esetben, 4,0%-os arányban hatályon kívül helyezésre került sor. A helybenhagyások száma 21,65%-kal emelkedett tavalyi évhez képest, és a hatályon kívül helyezések aránya is 3,7%-kal alacsonyabb volt.

I.1.6. A 2019. évre és a hosszabb távra kitűzött célok

A törvényszék elnöke által meghirdetettekkel egyetértve hosszabb távú célkitűzés, hogy az ítélkezés időszerűségének és megalapozottságának a humán erőforrások kíméletével történő folyamatosan fenntartása és javítása. Középtávú cél, hogy a Tatabányai Törvényszéken 5 éven túli ügy ne legyen folyamatban. Rövid távú cél, hogy a 2019. évre büntető ügyszakban a két éven túli ügyek száma civilisztikai ügyszakban 20-30%-kal, büntető ügyszakban pedig kétszámjegyű alá csökkenjen.

A rövid távú célkitűzések megvalósítása civilisztikai ügyszakban bizonyulhat nagyobb kihívásnak. Az ügyszakban a 2018. évben mind a járásbírósági szinten, mind a törvényszék első fokon stabilizálódott az ítélkező bírói létszám. Ennek, és az ügyérkezés magas arányú visszaesésének, továbbá az ügyérkezést meghaladó befejezéseknek köszönhetően - ellenére annak, hogy a befejezések száma a törvényszék első fok gazdasági peres ügyek kivételével egyebekben a korábbiakhoz képest visszaesett - a bírák ügyterhe is jelentősen csökkent. A 2018. év eredményeihez e tény jelentősen hozzájárult. Az ügyérkezés ugyan nem egyenlő arányban de általánosságban minden ügyszakban és az ítélkezés minden szintjén csökkent. Míg büntető ügyszakban a csökkenés azonban már hosszabb ideje tendenciaszerűen jelentkezik, és oka ténybeli, addig civilisztika ügyszakban - a törvényszék első fokot kivéve - csak a 2018. évre és hirtelen állt be a visszaesés, és járásbírósági szinten a bírák lelkiismeretes és magas szintű megalapozott ítélkezése mellett is az új polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény hatályba lépésének, volt köszönhető.

Az ügyérkezést visszaszorító hatást egyrészt a perrendtartás szigorúbb szabályai, másrészt az ügyfelek részéről az alkalmazással kapcsolatosan felmerült kezdeti bizonytalanság jelentette.

A statisztikai adatok egyértelműen alátámasztják, hogy az új Pp. hatályba lépéséig, a 2018. évig az érkezett ügyek száma járásbírói szinten minden évben emelkedett (polgári peres ügyek esetében pl. 2015. évben 4028 ügy, a 2016. évben 4586 ügy, ami 13,85%-os emelkedés, a 2017. évben 4626 ügy érkezett, ami 1,008% emelkedés), illetőleg az ügyhátralék is növekedett (polgári peres ügyek esetében pl. 2015. évben 2030 ügy, a 2016. évben 2310 ügy, ami 13,79%-os emelkedés, a 2017. évben 2547 ügy 10,25% emelkedés) ellenére annak, hogy a 2018. évvel ellentétben a befejezett ügyek száma is emelkedett (polgári peres ügyek esetében pl. a 2015. évben 4146 ügy, a 2016. évben 4306 ügy, ami 3,85%, emelkedés, a 2017. évben 4389 ügy, ami 1,92% emelkedés). Törvényszék első fokon ettől kissé eltérően a 2016. évig volt emelkedés tapasztalható (2015. évben 480 polgári peres és 79 gazdasági peres ügy, a 2016. évben 689, illetőleg 82 ügy), majd csökkenés indult el (2017. évben 316 polgári peres és 59 gazdasági peres ügy), ami 2018. évre lett szintén látványosabb.

Civilisztika törvényszék másodfokú ügyszakban az új Pp. hatálybalépésének ügyteherre gyakorolt hatásai jelenleg egyáltalán nem érvényesültek, sőt ez az ügyszak jelentősen elnehezült. Aktuálisan az elsőfokú bíróságokon az új Pp. hatálya alá tartozó ügyek vagy jogerősen rövid idő alatt befejeződnek, avagy még zajlanak, csekély a fellebbezéssel támadott ítéletek száma.

Az elsőfokú bíróságokon a régi Pp. hatálya alatt jellemzően a nehéz, besűrűsödött régi ügyek vannak folyamatban, avagy kerültek befejezésre, ezek az ügyek most forognak ki az első fokról, jelentős munkát adva a másodfokú tanácsoknak.

A 2019. január-március havi friss statisztikák adatai arról árulkodnak, hogy a 2018. évben tapasztalt mértékű ügyteher csökkenésnek vége, az érkezett ügyek száma jelentős emelkedésnek indult. A járásbírói szintre az év első három hónapjában civilisztikai ügyszakban több mint 1000 ügy érkezett, ami már a 2018. évi teljes érkezés közel 30%-a. Törvényszék első fokon ebben az időszakban 32 polgári peres és 22 gazdasági peres, összesen 54 ügy érkezett. Ez az ügyérkezés a járásbírói szint első fokkal ellentétben arányosan alacsonyabb mint a 2018. évi érkezés. 2018. évben havi szinten átlagosan 17,58 polgári peres ügy és 5,83 gazdasági peres ügy érkezett, a 2019. évben ez az átlag jelenleg 10,66, illetőleg 5,43.

A növekvő ügyszám több befejezést is eredményez, mellyel arányosan statisztikai tapasztalatok alapján a fellebbezett ügyek száma is nagy valószínűséggel növekedni fog. Ez viszont a másodfokú bíróságok ügyterhét tovább súlyosbíthatja. Fennáll az a veszély, hogy tartósan elnehezül az ügyszak helyzete, mivel még azelőtt bekövetkezhet egy újabb jelentősebb ügyszám emelkedés, hogy a zömmel a régi Pp. hatálya alá tartozó feltorlódott ügyek feldolgozása befejeződött volna.

Egyetértve a törvényszék elnöke éves beszámolójában előadottakkal a 2018. évre az ítélkezés időszerezésében megalapozottságában elért eredmények is jelentősen az ügyteher csökkenésére volt visszavezethető. A bírák az ügyekre jobban fel tudtak készülni, ítéleteik kiforrottabbak lehettek. A hosszú pertartamú ügyeket a bírák jobban forgathatták, befejezésük felgyorsult. A csökkenő ügyteher mellett a képzésre, önképzésre is több idő kínálkozott. Mindez nagyobb számú első fokon jogerőre emelkedett és kevesebb fellebbezett ügyet jelentett. Ennek a helyzetnek a fenntartása a civilisztika másodfokú ügyszak tehermentesítése és időszerű ítélkezése szempontjából is kulcsfontosságú.

A fentiekre figyelemmel civilisztikai ügyszakban az eredmények fenntartásának, illetőleg javításának alapvető feltételének a már meghozott intézkedések további fenntartása mellett a megfelelő ítélkező létszám folyamatos biztosítását tartom. A Komáromi Járásbíróságra és a Tatabányai Járásbíróságra 1-1 fő civilisztikai ügyszakos bírói álláshely kiírásra került, ami az elsőfokú ügyszak stabilitását nagyban növeli. Az ügyteher megfelelő szinten tartását segítheti a közigazgatási bíróság megszűnésével a közigazgatási bírók civilisztikai ügyszakban történő ítélkezése. A törvényszéki másodfok jelenlegi ügyterhének és ügyhátralékának csökkentése érdekében a megoldásként – a megfelelő elsőfokú tárgyalási kedvezmények mellett, melynek biztosításának reális lehetősége a mostani tárgyalási teher mellett fennáll - felmerülhet az ügyszakba más bírák önkéntes besegítésének lehetősége is.

A tehermentesítés érdekében fontosnak ítélem a bíró munkáját segítő ténylegesen az ítélkezésben eljáró és munkát is végző teljes titkári létszám biztosítása és fenntartása.

Szükségesnek tartom a humán erőforrás-gazdálkodási modellek, és azokhoz igazodó előzetes intézkedési tervek sürgős elkészítését.

Támogatva a törvényszék elnökének célkitűzését, fontos, hogy az ügyelosztás során továbbra is szigorúan érvényesüljön az arányosság elve, azonban nemcsak számszerűségében, hanem a munkaigényesség, a súlyszámok tekintetében is. A vastag akták, a bonyolult és több jogkérdést is felvető, vagy a több vádpontos és vádlottas ügyek ne landoljanak mindig azonos személynél, személyeknél. Az arányos ügyteher elosztásnak a bíróságok között is érvényesülnie kell. Az ügyérkezés természetesen a bíróságokon kívülálló tényező. Ugyanakkor tartós, objektív okból fennálló aránytalan ügyterhelés esetén álláspontom szerint vizsgálat tárgyát képezheti az illetékességi területek részbeni módosításának indítványozása, avagy akár újabb járásbíróság felállítása.

Feladat az ítélkezést gyorsító, a perek tartamát lerövidítő lehetőségek teljes kihasználása. Így például a már kiépített tárgyalói hangrögzítő mellett a Globalspeech beszédfelismerő és leíró rendszer alkalmazásának szélesítése, a ViaVideo-rendszer végpontjai számának, alkalmazásának növelése, és a civilisztikai ügyszakban történő alkalmazása. AZ OBH által a rendszer fejlesztésére most megindított uniós nyílt közbeszerzési eljárás keretében erre esetlegesen lehetőség kínálkozhat.

Egyebekben az eddig kiépített három végpont használatával törvényszékünk e téren nem áll rosszul: 2018 decemberében 6, 2019. január hónapban 10, február hónapban 17, március hónapban 17 alkalommal történt távmeghallgatás, mellyel a törvényszékek rangsorában decemberben a 8. helyen, januárban a 7. helyen, februárban a 6. helyen, márciusban a 10. helyen álltunk.

Az ítélkezés megalapozottsága érdekében fontos az elsőfokú bírák és a másodfokú bírák szakmai kapcsolatának erősítése, meghatározott rövidebb időközönként történő szakmai konzultációja, amihez természetesen annak biztosítása is szükséges, hogy azon a másodfokú tanácselnökök is részt tudjanak venni, a tanácsok ügyterhe azt elvárhatóan lehetővé tegye. A konzultáció formájára jó példa lehet a Tatabányai Járásbíróságon rendszeresen megtartott „első hétfő” elnevezésű szakmai értekezlet.

A szakmai értekezletek által azokban az ügycsoportokban, amelyekben ez a lehetőség fennáll egyfajta eljárási protokollok kerülhetnek kialakításra, melyekben meghatározásra kerülhet az adott ügytípusra egy általános eljárási menet, felépítésre kerülhet az általában követendő bírói pertaktika, meghatározásra kerülhet a bizonyítás elengedhetetlen köre, azok a kardinális kérdések, amelyek mindenképpen tisztázandóak egy megalapozott döntés meghozatala érdekében. Az eljárási protokollokhoz kapcsolódva - a Benchbook és a belső iratmintatár anyagait is felhasználva - konkrétan az érintett ügytípusokra szabott végzés és iratminták, vagy akár ítélet vázlatok is kialakításra kerülhetnek.

A protokollok, az egységes iratok alkalmazásával az eljárások egyrészt felgyorsulnak, másrészt kialakítható egy olyan egységes jogalkalmazás, ami azt minimumot biztosíthatja, hogy a törvényszék bíróságain az azonos tárgyú, tényállású, azonos jog iránt indított ügyekben eltérő döntések ne születhessenek, illetőleg e döntések ne álljanak szemben az másodfokú bíróság döntéseivel és az országos gyakorlattal.

Ez a jogbiztonságot, kiszámítható ítélkezést, végső soron az átlátható működést is szolgálja. Az egységes jogalkalmazás az ítéletek kiszámíthatóságát is jelenti, ami kihatással lehet a megindított ügyek számára, illetőleg a fellebbezések és a hatályon kívül helyezett ügyek számára, arányára, csökkentve azokat, hiszen a bíróság egységes és következetes ítélkezési gyakorlata kiszámíthatóvá teszi az eljárás menetét. E hatások pedig az eljárások ésszerű időn belüli befejezését is elősegítik, és egyben csökkentik a bíróságok munkaterhét.

Fontos továbbá a perelkerülő eljárások számának növelése, amire remek lehetőséget kínál például a Pp. 168. §-ban írt közvetítő eljárás nélküli egyezségi kísérletre történő idézés. Ennek tudatosítására, „népszerűsítésére”, akár a mediációs eljárással összekötve, akár önállóan egy tájékoztató kampány lefolytatását szorgalmaznám. A Tatai Járásbíróságon az ügyfélsegítő félfogadáson az ügyfelek tájékoztatásának részét képezi az erről a lehetőségről szóló tájékoztatás. A mediációs eljárással szemben a tavalyi évben az ügyfelek ezzel a lehetőséggel viszonylag gyakran éltek, és az idei évben is több ilyen kérelem érkezett már.

II.2.Az emberi erőforrásokkal való gazdálkodás

II.2.1.Létszámkezelés

A Tatabányai Törvényszék létszámadatai (2018. december hó 31.)

	Engedélyezett	Tényleges	Munkát végez*
Bíró	76	74	74
Bírósági titkár	25	26	21
Fogalmazó	4	4	3
Bírósági ügyintéző	16	15	14
Tisztviselő	146	146	136
Írnok	23	34	31
Fizikai alkalmazott	11	11	11

*(*jogviszonyban állók száma csökkentve a tartósan (30 napon túl) távollévők számával)*

A bírósági szervezet, így törvényszékünk zavartalan és megfelelő színvonalú feladatellátásának alapvető feltételét képezi a számában és minőségében megfelelő emberi erőforrás rendelkezésre állása. Egyetértve az OBH és a törvényszék elnöke állásfoglalásával, ennek biztosítása, különös figyelemmel az elektronikus eljárásrendek bevezetésével, és az ügyviteli folyamatok digitalizációjával, automatizálódásával, elsődlegesen a meglévő források hatékonyabb kihasználásával megfelelő elosztásával és átcsoportosításával és nem a létszám növelésével kell történni. Mindezt a munkaerő lehető legnagyobb kíméletével, akként kell elvégezni, hogy a kollégák munkaterhe ne növekedjék. A munkaerő „kizsákmányolása” az esetleges rövid távú előnyökkel szemben közép- és hosszú távon jóval nagyobb hátrányokat okoz, úgy mint: kiégettség, motiválatlanság, egészségügyi problémák, munkaerő elvándorlás.

A statisztikai adatok tanúsága szerint számát tekintve a törvényszék a feladatai ellátáshoz szükséges kellő emberi erőforrásokkal rendelkezik. Aktuálisan jelentősebb problémát a ténylegesen dolgozó titkári létszám okoz, melynek megoldása rövid távú feladatot képez.

Az álláshelyek folyamatosan meghirdetésre kerülnek, azonban a jelentkezők száma alacsony, és az esetek nagy többségében a pályázók nem rendelkeznek megfelelő kompetenciákkal, így alkalmazásukra nem kerül sor. Az emberi erőforrás-gazdálkodás a kiválasztásnál kezdődik. Fontos, hogy csak megfelelő szakmai és személyes kompetenciával rendelkező kollégák nyerjenek felvételt. A már megtett intézkedések mellett a helyzet orvoslására szolgálhat az álláshirdetések még szélesebb körben történő publikálása (nagyobb jelentőségű napilapok nyomtatott és digitális felületein, munkaügyi hivataloknál, jogi tartalomszolgáltatók digitális felületein, digitális HR felületeken, helyi médiumok) jelenlét az állásbörzéken.

Az emberi erőforrás gazdálkodás tekintetében is alapvető szemléletváltásra került sor, melyet követnünk kell. A feladatok törvényszéki szinten kerülnek kiosztásra, a teljesítményünk is elsődlegesen ekként kerül mérésre. A feladatok megvalósításához szükséges erőforrásokat is ennek figyelembevételével kell megosztani, melynek során a törvényszék egyes bíróságai nem tekinthetők elszigetelt egységnek. Fontos követelmény a rugalmasság és a belső mobilitás növelése, az erőforrások megfelelő időben történő megfelelő helyre és feladatra történő átcsoportosítása gyakorlatának fenntartása. A „tűzoltó” jellegű intézkedések meghozatalát is elkerülendő, ezt segítheti elő a már ismertetettek szerinti modellezéssel egy átfogó emberi erőforrás gazdálkodási, és a hozzá tartozó intézkedési terv elkészítése, melyet rövid távú feladatnak tartok.

Fontosnak tartom megjegyezni, hogy ugyanakkor az egymásnak és egymásért történő besegítések nem jelenthetik azt, hogy az abban részt vállaló kollégák olyan munkát végezzenek el, amire annak eredeti kötelezettje neki felróhatóan nem volt képes. Amennyiben erre sor kerül, a további terhet vállaló kollégákat megfelelő módon kompenzálni kell, a mulasztóval szemben pedig minden esetben következetesen fel kell lépni.

Elfogadhatatlan, és demoralizáló egy esetleges olyan gyakorlat folytatása és munkahelyi környezet fenntartása, amelyben nem érvényesül a kompetencia és elvégzett munka alapján történő, és hangsúlyozandó, csak ez alapján történő különbségtétel.

Ehhez nyújt segítséget egy megfelelő mérési rendszer kialakítása. A teljesítménymérés és értékelés nemrégiben bevezetett új módszere véleményem szerint megfelelő kiindulási alapnak tekinthető. Feladat a tapasztalatok folyamatos begyűjtése és elemzése, és annak alapján az esetleges változtatásokra vonatkozó javaslatok megtétele.

II.2.2. Oktatás

A megfelelő színvonalú munkavégzéshez az ehhez szükséges létszám megléte mellett a munkaerő megfelelő képzettsége is szükséges. A folyamatok digitalizációjával, összetettségének növekedésével az emberi erőforrás gazdálkodásban a hangsúly egyre inkább erre tolódik, így kiemelt szerepe van az ezt biztosító oktatási feladatok elvégzésének.

A képzési rendszer 2017. évben átalakításra került, a képzések általánosságban véve a Magyar Igazságügyi Akadémiáról regionális szintre kerültek. A regionális képzési feladatokat törvényszékünk tekintetében a Győri Ítéltábla (elnöke) látja el, feladatait a törvényszéki szinten szervezett oktatásfelelős- és oktatásszervezői hálózat segíti. Ezeket a feladatokat a Tatabányai Törvényszék Szervezeti és működési Szabályzata a törvényszék elnökhelyettesére telepíti.

Törvényszékünk tekintetében alapvetően megvalósultak az oktatás átszervezésével kapcsolatosan elérni kívánt célok, így az oktatások számának, az oktatással felölelt területek számának, és az oktatáson részt vevő kollégák számának növelése. Törvényszékünkéről a 2016. évben regionális/helyi szinten megszervezett képzésen 100 fő, addig a 2017. évben 133 fő, míg a 2018. évben már 258 fő vett részt.

A területen feladatként tekintek arra, hogy a képzési terv a kollégákkal olyan időben kerüljön ismertetésre, hogy az a lehető legzökkenőmentesebben illeszthető legyen az egyéni éves munkatervükbe. Tárgyalásaikat, egyéb hivatali kötelezettségüket ennek megfelelően tudják kalkulálni, elkerülendő a tárgyalási napok esetleges beállítását is. A nagyobb kiszámíthatóságot nemcsak a bírák és tisztviselők, hanem az ügyfelek érdeke (tárgyalások beállítása!) is megkívánja.

Az ismereteik szélesítése, fenntartása a bírák, a tisztviselők folyamatos, és egyre fontosabb egyéni kötelezettségét is képezi, ennek teljesítése lehet az egyik záloga a magas színvonalú és megalapozott munkavégzésnek, ítélkezésnek. A képzésen való részvétel munkavégzésnek minősül. Megfontolandó a képzésen való részvétel után biztosított tárgyalási kedvezmények rendszerének felülvizsgálata, tágitása.

A visszaesett ügyszámok, a munkateher csökkenése mellett ennek reális lehetősége kínálkozik anélkül, hogy az ítélkezés időszerezésére ez negatívan hatna ki. Ezzel az intézkedéssel, a kiszámíthatóság fokozása mellett elkerülhető lehet, hogy a kollégák a képzéseket esetleg azzal töltsék, hogy (sokszor indokoltan is) az ügyeikkel foglalkozzanak, tárgyalásokra készüljenek fel.

Szükséges a képzési rendszer további átalakítása, a képzések még célirányosabbá és gyakorlatiasabbá tétele, több helyi, célzott, akár egy kérdés vagy kérdéskör köré szervezett olyan képzések szervezése, ami egyben a téma megvitatására, a vélemények cseréjére is alkalmas. Fontos, hogy ez ne csak a bírákra és az ítélkező tevékenységre, hanem a tisztviselőkre, a bírósági ügyvitel, avagy igazgatás területeire is kiterjedjen.

A tisztviselők tekintetében, a munkakörök várható átalakulásával, a szolgáltató jelleg erősödésével, az ügyfélközpontok felállításával egyre szélesebb jogi és szervezeti ismeretek elsajátítására van szükség, amit a képzési terv elkészítésekor figyelembe kell venni. A digitális bíróság megvalósulásával a folyamatok egy része automatizálódik. A felszabadult munkaerő más területekre átcsoportosítható, ehhez azonban a megfelelő ismeret megléte szükséges.

Rövid távú cél, annak megteremtése, hogy a törvényszék minden bíróságán a tisztviselők minél több munkakör ellátásával kapcsolatos ismeretek birtokában legyenek, megteremtve ezzel az ítélkezés hatékonysága érdekében szükséges esetleges emberi erőforrás átcsoportosítás végrehajthatóságát, valamint egyben megkönnyítve a helyettesítés és készenléti rend kialakítását. Ez minden további nélkül helyi szinten megvalósítható. A Tatai Járásbíróságon például a munkaköre szerint lajstromirodai feladatot ellátó kollégák mellett 3 fő polgári ügyszakos jegyzői feladatot és 1 fő büntető ügyszakot ellátó jegyző rendelkezik lajstromirodai ismeretekkel és lát el ilyen helyettesítési feladatot. A postázási feladatokat ellátó munkavállaló polgári ügyszakos jegyzői ismeretekkel is rendelkezik, és lát el ilyen helyettesítést, míg a postázási feladatokat további 1 fő lajstromirodai és 1 fő polgári jegyző is képes ellátni, és látja el szükség esetén. A büntető ügyszakban dolgozó 2 fő jegyző közül 1 fő polgári ügyszakos jegyzői ismeretekkel is rendelkezik, és szükség esetén lát el teljes körben ilyen feladatot, míg a polgári ügyszakos 4 fő jegyző közül 3 fő büntető ügyszakos ismeretekkel rendelkezik, és szükség esetén ellátja ezeket a feladatokat.

Fontos feladatot képez a digitális lehetőségek oktatás körében való kihasználásának fokozása, az ilyen felületek (Coospace, Benchbook) alkalmazás használatának szélesítését, illetőleg további belső felületek létrehozását (például, a jogegység körében említett eljárási protokollok tekintetében).

Aktuálisan kiemelt jelentőségű oktatási feladatot képez az e-akta bevezetése, annak tesztelése, a kijelölt személyeken felül a folyamatba a kollégák mind szélesebb körben történő bevonása, továbbá az „Álomból valóság – XXI századi ügyvitel” elnevezésű projekt keretében megvalósuló MS Office irodai programcsomag használatára történő felkészítés.

Az önálló közigazgatási bírósági rendszer felállításával 2020. január hó 1. napjával a törvényszékünk illetékességi területe alatt található esztergomi székhellyel feláll a Közigazgatási Felsőbíróság. Ahhoz, hogy működését megfelelő módon meg tudja kezdeni, többek között a megfelelő számú és képzettségű személyi állomány biztosítása szükséges, mely feladat teljesítésében törvényszékünk is közreműködik. Fontos a az ennek módjára vonatkozó elképzelések mielőbbi véglegesítése és megismerése, ennek érdekében a szoros és rendszeres kommunikáció, valamint a jelenleg ismert tervek alapján történő felkészülés, előkészítő intézkedések meghozatala. Ide kapcsolódóan feladatot jelent a Tatabányai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság megszűnésével kapcsolatos személyügyi feladatok erről szóló törvényi rendelkezések szerinti elvégzése, és összehangolása az általános humán erőforrási tervvel.

II.2.3. Megtartó program, családbarát munkahely

Az emberi erőforrás gazdálkodás terén folyamatos feladatot képez a munkaerő megtartó képesség növelése, az elvándorlás megakadályozása, illetőleg az anyagi és erkölcsi megbecsülésen keresztül a munkaerő-piaci presztízs növelése, melyen keresztül elérhető a magasabban képzett munkavállalók beáramlása.

Az ennek érdekében felállított életpálya modell, családbarát munkahely és megtartó program központi és helyben megtett intézkedéseinek fenntartása mellett a további lehetséges eszközök felkutatása folyamatos feladatot jelent. Ehhez a kollégák igényeinek, elégedettségének, a munkahelyi környezettel kapcsolatos véleményének rendszeres felmérése, illetőleg a bevezetett intézkedések hatásának, eredményeinek, az arra adott reakciók nyomon követése szükséges. Lehetőségként kínálkozhat a piac olyan szereplőivel való kapcsolatfelvétel, illetőleg a meglévő ilyen kapcsolatok bővítése, akik e körbe tartozó (pl. kalandpark üzemeltetője egy családi, avagy gyermeknap megrendezéséhez, sport, kulturális, szabadidős tevékenységgel kapcsolatos létesítmények üzemeltetője, stb.) szolgáltatásokat nyújtanak. Komplex szolgáltatási, és e mögé megállapodási rendszert lehet kidolgozni, és az e rendszerbe tartozó szolgáltatások akár kedvezményes igénybevételére egy „Tatabányai Törvényszéki Kártyát” létrehozni és kibocsátani a kollégák részére. E terv megvalósításával kapcsolatosan elővigyázatosságot és megfontolást igényel, hogy a megkötendő megállapodások nem veszélyeztethetik a bíróság függetlenségét és pártatlanságát, annak látszatát.

II.3. Pénzügyi és eszközgazdálkodás

II.3.1. Pénzügyi gazdálkodás

A pénzügyi és tárgyi eszközökkel történő gazdálkodás nem képezi közvetlenül a törvényszék elnökhelyettesének feladatát. Ugyanakkor tevékenységével az e körben kitűzött célok elérését támogatni köteles.

Törvényszékünk évek óta stabil, takarékos gazdálkodást folytat, likviditási problémái nem merülnek fel. Gazdálkodásunkban a pénzügyi év végén rendszeresen jelentős megtakarítás jelentkezik.

A feszes pénzügyi gazdálkodás fenntartása továbbra is célt képez. Annak további javítására nyújthat lehetőséget a digitális bíróság megvalósulása. A folyamatok digitalizációjával csökken az eszközigeny (papír, irodaszer, magnetofon-kazetta, stb.). A digitalizáció, a távolból történő munkavégzés csökkenti a helyiségigényt, és ezzel összefüggésben azok fenntartási, közöttük a közüzemi költségeket.

További megtakarítást eredményezhet az új büntetőeljárás törvény hatálybalépés nyomán az ülnöki kiadások csökkenése

Teljes mértékben támogatva a törvényszék elnökének erre irányuló erőfeszítéseit, a működési költségek terén jelentős megtakarítást eredményezhet a törvényszék energiahatékonysági terveinek megvalósítása, a zöldenergia felhasználásának növelése, ami törvényszékünk hosszabb távú fejlesztési tervében szerepel is.

Törvényszékünk csatlakozik a helyi stratégiával rendelkező vidékfejlesztési közösségek fenntartható energia- és klímaakciótervéhez. Emellett csatlakozott a Magyar Innováció és Hatékonyság Nonprofit Virtuális Erőmű Programjához, és a bíróságok között elsőként elnyerte az Energiatudatos Intézmény címet.

II.3.2. Eszközzgazdálkodás

A törvényszék bíróságai - bár nem azonos színvonalon, és mindegyikük kisebb-nagyobb problémával – de rendelkeznek a feladatok elvégzéséhez szükséges feltételekkel. Az eszközzgazdálkodás kiemelt feladatát képezi a bírósági épületek, a munkahelyi körülmények további javítása, ennek megvalósításához a pályázati lehetőségek további kihasználása.

Az elhelyezés körülményeit tekintve leghátrányosabb helyzetben lévő Tatai Járásbíróság jelen állás szerint rövidebb időn belül a bíróság új, a XXI. század követelményeinek megfelelő épületbe költözhet. A projekt lebonyolításával kapcsolatosan a közeljövőben szintén jelentős feladatok merülnek fel.

II.4. Informatika

A Tatabányai törvényszék Szervezeti és Működési Szabályzata értelmében az Informatikai Osztálya közvetlenül a törvényszék elnökhelyettese alá rendelt szervezeti egység.

A szervezeti működésben, az ítélkezésben az informatika szerepe alapvetően megváltozott, amely minden oldalról szemléletváltozást tesz szükségessé. Míg korábban az informatika, a számítástechnika a munkavégzést segítette, könnyebbé tette, addig ma azonos alapszik, az eljárásokba teljesen integrálódott.

A digitális bíróság nem a jövő víziója, hanem sokkal inkább a jelen valósága. Egy informatikai probléma már nem számítástechnika gond csupán, hanem alapvetően működési, eljárási probléma, melynek elhárítására is elsődlegesen a eljárási rendben írt határidők az irányadók. Nem az a kérdés, hogy a „vas”, avagy a szoftver üzemel-e, avagy sem, hanem az, hogy emiatt a bíróság miként tudja a törvényi kötelezettségeit ellátni, az eljárásokban részt vevő személyekre, az ügyfelekre ez milyen következményekkel jár.

Az informatikai osztállyal, illetőleg az elektronikus ügyvitel és digitális bírósági programokban résztvevőkkel mindenképpen egy szorosabb és naprakészebb kapcsolat fenntartását látom szükségesnek. Emellett nemcsak a bírák, tisztviselők folyamatos informatikai továbbképzését, hanem az informatikusok alapvető eljárási ismeretek megszerzésére történő képzését is elengedhetetlennek tartom

Az informatika, az informatikusok szerepe, de ezzel együtt a felelőssége is rendkívül megnövekedett. A megfelelő működés alapvető érdeke, hogy megfelelő létszámú és magas képzettségű szakemberek álljanak rendelkezésre.

Törvényszékünk létszámhiánnyal küzd, amelynek sürgős megoldása szükséges. Azzal a ténnyel kell szembe nézni, hogy az informatikus szakemberek munkaerőpiacán a bírósági szervezet még mindig nem teljesen piacképes. A meghirdetett álláshelyekre számát és felkészültségét tekintve nem kellő számú munkavállaló jelentkezik. A piaci keresletnövekedés okán nagy annak a veszélye is, hogy jól felkészült informatikusainkat a piaci szféra elszívja.

Folyamatos informatikai és egyben eszközgazdálkodási feladatot is képez az informatikai eszközállomány, cseréje, modernizálása. A Digitális Bíróság projekt kihívásainak az informatikai eszközállomány megfelel. 2018. évre a munkaállomások és a használatban lévő laptopok avultsági mutatója jelentősen csökkent 48%-ról 7%-ra, az „út a jövőbe-Innovációs eszközbeszerzés” projekt keretében a bíránk részére 39 db laptop, 21 db tablet és 3 db e-book olvasó került átadásra.

II.4.Integritás

A törvényszékünk bírósági megfelelő integrástudattal teljesítik kötelezettségeiket. Működésük megfelel a 6/2016. (V.31.) OBH utasításban foglaltaknak. A belső kockázatkezelési rendszer kiépítésre került. Az igazgatás, illetőleg a működés alapvető szabályozói, az igazgatás által megtett intézkedések a belső honlapon közzétételre kerülnek, azok mindenki számára elérhetőek, véleményezhetőek.

Folyamatos feladatot képez az igazgatási szabályzatok rendszeres felülvizsgálata, aktualizálása. Állandó feladat az integritást veszélyeztető új körülmények, tényezők feltárása, annak kommunikálása (szükség esetén értekezlet, képzés keretében), az elhárításhoz szükséges stratégia kialakítása.

Aktuális feladat a szabályozók GDPR, illetőleg az Infotv. megváltozott rendelkezéseihez történő harmonizálása.

Fontosnak tartom a digitális lehetőségek igazgatási kommunikációba történő mélyebb integrálását. A ViaVideo-rendszer által nyújtott lehetőséghez hasonlóan video-konferenciák, video-értekezletek megtartását. A hatékonyabb kommunikációt az MS Office programcsomag lehetőségei is elősegíthetik.

II.5.Nyitott bíróság

A „Nyitott Bíróság Program” keretében jellemzően az iskolák tárgyaláslátogatásai és a kollégák iskolai órákon történő előadásai valósulnak meg, igen nagy sikerrel.

Szükséges lenne az oktatási intézményekkel a személyes tárgyalás, és az együttműködés rendszerszerűbb, előre meghatározott keretek közötti folytatása.

Kollégáink iskolalátogatása, előadásai a tanterv részét is képezhetné, abba előre beépítve. Ebben a mint alapvető jogi ismeretek megszerzésére irányuló tananyagban előre meghatározásra kerülne, hogy mely időben mely osztálynál teszünk látogatást. Az oktatás gyakorlati részét képezné a tárgyaláslátogatás, melynek idejét osztályokra lebontva a tanterv szintén tartalmazhatná. Bíróági szinten feladatot képez egy egységes oktatási anyag elkészítése, annak a diákok részére történő továbbítása is, valamint a bíróság saját tárgyaláslátogatási tervének elkészítés. A konkrét tárgyalások kiválasztása az iskolák részéről az aktuális napra kitűzött tárgyalások ismeretében, a tárgyalási napot megelőzően a jelenlegi gyakorlat szerint kerülnének közlésre.

Nem hagyható figyelmen kívül, hogy a középiskolai diákok a megszerzett ismereteiket családi, ismeretségi körükben maguk is továbbadhatják, továbbadják, így közvetetten egy diák elérésével a címzettek sokkal nagyobb része jut az általunk közölni kívánt információhoz.

Megfontolást érdemel, hogy nagyobb munkáltatókkal is együttműködési megállapodás megkötésére kerülhetne sor, ahol a munkavállalók számára lehetne röviden tájékoztatást nyújtani a bíróságok szervezetéről, működéséről, az alapvető eljárási és anyagi jogi kérdésekről (pl. családjogi kérdések tipikusan minden embert érintenek). Egy ilyen megfelelő tájékoztatás hozzájárulhat ahhoz, hogy az ügyfelek megfontoltabban kezdeményezzenek bírósági eljárást, illetőleg, hogy azt megfelelő módon kezdeményezzék. Ez kihatással lehet a bíróságok ügyterhére, illetőleg az eljárások időtartamára, az ítélezés időszerűségére (pl. nincsen szükség hiánypótlás kiadására, a kérelmek pontosabbak.) Kihatással lehet a közeljövőben, illetőleg jövőben felálló ügyfélcentrumok működésére, az ügyintézés gyorsaságára, hiszen az ügyfelek egy része, már előzetes ismeretek birtokában, így konkrétan meghatározott körben kérhetnek segítséget. Ennek a programnak aktualitást kölcsönöz az új polgári perrendtartás, mely a pervitellel kapcsolatos kötelezettségeket alapvetően az ügyfelekre telepíti.

II.5. A bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése

A bírósághoz fordulás megkönnyítése, formáinak a jelen kor követelményeihez és társadalmi elvárásaihoz igazítása, a gyors és hatékony ügyintézés rövid és középtávú feladatot képez.

2017. május hó 02. napján indult „Digitális Bíróság” projekt az igazgatás további elektronizálását, végső során a bíróságok működésének teljes digitális alapra helyezését tűzte ki célul. A feladatok két szinten, a bíróság belső működésében, és az ügyfelek hivatali ügyintézése vonatkozásában jelentkeznek.

Az ügyintézés és a bírósághoz fordulás tekintetében is alapvető a teljes digitális ügyintézés bevezetése, törvényszékünkön az ehhez szükséges feltételek megteremtése. Az elektronikus ügyintézés, panaszkezelés megvalósult. Felállt az elektronikus illetékfizetési, és elektronikus lekérdezési (BETFR) rendszer.

Szükséges ezeknek a rendszereknek a megismertetése, mert tapasztalataim szerint még a saját kollégák sem rendelkeznek jelenleg ezek működésével kapcsolatos megfelelő ismeretekkel.

Szintén rövid távú és középtávú feladatot képez a törvényszék bíróságain az az egységes arculatú, komplex szolgáltatást nyújtó ügyfélközpont-hálózatba tartozó helyi ügyfélközpontok kialakítása.

Ennek megtörténteig az ügyfelek kiszolgálásának javítása a rendelkezésre álló eszközeink, forrásaink felhasználásával javítható. Erre példa lehet, hogy a Tatai Járásbíróságon 2019. február hónapban „Ügyfélirodát” indítottunk el. Kiválasztásra került egy iroda, ahol két állandó ügyintéző várja az ügyfeleket a hét minden napján, szerdai napon hosszabbított ügyintézési idővel. A kollégák egyike lajstromirodai ügyintéző, másika bírósági ügyintéző, illetőleg bírósági titkár. A beadványok átvétele, iratmásolatok kiadása, iratbetekintés mellett, a bírósági eljárásokkal kapcsolatosan teljes körű tájékoztatást is nyújtanak az ügyfelek számára. Ezen felül - ami a legfontosabb -, a hét minden napján ügyfélszolgálat is történik. Erre az ügyfelek gyorsabb és hatékonyabb kiszolgálása érdekében előzetes időpont egyeztetést követően kerül sor. Az időpontfoglaláskor a kollégák röviden nyilatkoztatják az ügyfelet a bírósághoz fordulás okáról, és előzetesen már ellátják az ügye intézésével kapcsolatos alapvető információkkal, így például az eljárás költségvonzatáról, a költségmentesség feltételeiről, a csatolni szükséges okiratok köréről. A személyes találkozásról mind az ügyfél, mind az ügyintéző felkészültebb. A fentiek bevezetését az ügyfélközpontok kialakításáig minden bíróságunkon bevezetni tartom érdemesnek. Ehhez kapcsolódóan a kormányhivatalok mintájára szükségesnek tartom az időpontfoglalás folyamatának digitalizálását, a törvényszék digitális felületén egy ilyen lehetőség létrehozását.

Az ügyfélközpontok kialakítása humán erőforrás gazdálkodási és képzési kérdéseket is felvetnek. Kellő időben a megfelelő kollégákat ki kell választani, és felkészítésüket meg kell kezdeni. Komplex szakmai, eljárási, ügyviteli ismeretekkel kell rendelkezniük, és kommunikációs tréningben is részesülniük kell.

A feladat eredményesebb elvégzése érdekében helyesnek érezném a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatallal a kapcsolatot felvenni, illetőleg egy esetleges együttműködési megállapodást megkötni, melynek keretében a kormányhivatal a közigazgatási ügyintézésben hasonló volumenű változást képező „Kormányablak”-rendszer kialakítása során megszerzett tapasztalatokat átadhatná.

Tisztelt Bírótársaim, Vezetőtársaim, Kollégáim! Tisztelt Elnök Asszony!

Alapvető vezetési elképzeléseimet, célkitűzéseimet ennyiben foglaltam volna össze. Köszönöm, hogy megtiszteltek figyelmükkel, és kérem, hogy amennyiben a pályázatomat támogatásra érdemesnek találják tiszteljenek meg a bizalmukkal.

Tata, 2019. április 28.

dr. Orbán Ferenc

I. számú melléklet

A Tatabányai Törvényszék ügyforgalma a 2016 - 2018. évben

Az ügy tárgya	Erkezett			Befejezett			Folyamatban maradt		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Járásbíróságok									
Polgári per	4586	4626	3490	4306	4389	4310	2310	2547	1727
Gazdasági per	147	179	140	177	177	157	75	77	60
Büntető per	1626	1684	1293	1921	1780	1462	593	497	328
Szab. sértési per	931	974	871	941	979	899	53	48	20
Polgári nemperes	2247	2132	2135	2193	2162	2159	108	78	54
Bíróági végrehajtási ügyek	3549	4405	3726	3600	4321	3856	466	550	420
Gazdasági nemperes	7	0	0	7	0	0	0	0	0
Büntető nemperes	2058	2213	2182	2039	2280	2196	208	141	127
Szabálysértési nemperes	4911	4885	4934	4795	4731	5119	408	562	377
Mediációs ügyek	86	109	47	64	110	71	29	28	4
Közigazgatási és munkaügyi bíróság									
Közigazgatási per	358	409	177	343	346	288	135	198	87
Munkaügyi per	353	387	213	445	367	332	257	277	158
Közigazgatási nemperes	71	106	35	66	91	58	8	23	0
Munkaügyi nemperes	89	101	54	90	99	59	4	6	1
Bíróági végrehajtási ügyek	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Törvényszék I. fok									
Polgári per	689	316	211	586	477	309	365	204	106
Gazdasági per	82	59	70	68	74	83	60	45	32
Büntető per	49	38	34	41	55	39	42	25	20
Polgári nemperes	105	179	143	109	144	162	15	50	31
Gazdasági nemperes	6	2	1	4	4	1	2	0	0
Büntető nemperes	50	25	100	83	28	91	5	2	11
Cégügyek (Cg., Cgt., Kt., Vgk., Tpk.)	12287	9583	7753	12539	9353	7926	604	834	661
Csőd-és felszámolási eljárások (Fpk., Fpkh., Apk., Vpk., Tpk., Cspk., Cspkh.)	247	436	279	318	366	354	335	439	364
Bv ügyek	1780	1549	1870	1643	1549	1881	380	326	315
Törvényszéki vh. ügyek	1994	1854	32	2556	2310	35	6170	5714	4
Törvényszék II. fok									
Polgári per	305	313	297	303	289	298	82	106	105
Gazdasági per	27	33	29	34	25	30	5	13	12
Büntető per	446	398	353	449	446	386	171	123	90
Szabálysértési per	10	11	19	11	11	18	0	0	1
Közigazgatási per	13	37	9	12	14	33	1	24	0
Munkaügyi per	28	78	94	29	54	98	8	32	28
Polgári nemperes	448	463	558	434	449	544	67	81	95
Gazdasági nemperes	18	18	30	22	17	27	2	3	6
Büntető nemperes	655	698	609	668	694	568	14	18	59
Közigazgatási nemperes	41	44	5	43	39	12	2	7	0
Munkaügyi per nemperes	29	17	13	27	21	11	4	0	2
Egyéb ügyek (minden ügyszakban)	113	117	97	115	120	95	5	2	4
Osszesen:	40441	38478	31903	41081	38371	33967	12993	13080	5309
Peres ügyek összesen:	9650	9542	7300	9666	9483	8742	4157	4216	2774